

استدینا

نومرو ۹

بخشیه

۶ تشرین ثانی ۱۳۲۴

چارپشمغه باشلايه رق ، سعادت و سلامتی ، آنانک ، بابانک لطف و معاونتدن
زیاده سی ذاتیسنده کورمکه سوق و اجبار ایدیلن کنجلرده ، مثلاً بوکونک
انکلیزلرنده ، امریقایلرینده ، آلمانلرنده عنزم و اراده دها بدایتده تأسس
و تأییده باشلار . اونلرک هر حرکتی ، بدایتده موفقیته نامزد اولور .

اونلرله آرامزده کی فرق عظیم ایشته بودر ! طرز تربیه ، و حیاتی
طرز تلقیمزده کی اختلافدر که انکلیزلری ، امریقایلری قوی ، متین ،
صاحب عنزم و اراده یابارکن ، بزلی ضعیف ، زبون ، متردد بر اقییور .
نه وقت که بو حالزی ، او اسکی اصول تربیه منزی دیکشدیرر ، احتیاجات زمان
و حیاتی حقیله ادراک ایدره کندیغه اوکا کوره بر خط حرکت ویرسهک ،
او وقت ، ایشته یالکز او وقت بزده شوعللمده موفق و مسعود اولورزه ؛
موفقیت و سعادت یالکز بونده ، شخصاً قوی و صاحب اراده اولمقلغمزده دره .
هیچ بر قانون ، هیچ بر طرز اداره بزلی او ایسته دیکمز ترقیلره ، تعالیلره مظهر
ایده مز . لیس لالاسمان الاماسی !
آنقره مبعوثی

ماهر سعید

يکرمنجی عصر اوائلنده حقوق دول

۱

تقنین و قواعد اصولیه

بیتن عصردن نه قالدی ؟ باشلایان عصر نه وعد ایدیور ؟ بو سئواللرک
حقوق دوله تعلق ایتسی ، فکر و حیاتنک تظاهرات سارمه نه تعلق ایتسندن
زیاده جوابی اشکال ایدر .

باخصوص « اون طقوزنجی عصرده حقوق دول ترقی ایتدی ؟ » سئوالنه
بیرکله ایله جواب ویرمک مجبوریتی وارسه مشکلات محال درجه سه واریر .
حقوق دولک غایه یکنه سی ، بین الملل حربک الغاسی و صلح مؤبدک

حکمران اولمسیدر ظننده بولنلر — که فکریمزجه آلدنیورلر — سیاست
حاضرده مرعی اولان حقوق دولی ، اون طقوزنجی عصرک بدایتده کی حاندن
بک فرقلی و یادها ابی عدایده مرلر .

فقط حقوق دولی ، دولتلرک ، هیئت حاضرلری ایله و تاریخک بدیلرنده
تأسیس و تقویه ایتدیکی مناسبات تحتنده ، حیات اجتماعیه لرینی اداره ایتک لازم
کلن بر قانون کچی تلقی ایدنلر و بوکا هنکام صلحده اولدینی کچی وقت حربدهده
صدای عدلی اسماع وظیفه سنی عطف ایلینلر بویه کسر امید ایده جک بر جواب
ویرمرلر . مع مافیة تدقیقاته کیریشمکسزین — هر نه صورتله اولورسه اولسون —
بر جواب ویرمک معقول اولماز .

هر شیدن اول ، تعممی تهلکدن سالم اولمان و ترقیات بشریه نک تجربات
و محاکماتی تشویش ایده بیله جک اولان بر فکر باطلدن توفی ایتک لازمدر . بو
فکر ، کندی زمان و بطنی ، آتی تهیه و احضار ایدن ادوار و بطون سالفه دن
همه حال فرقلی و آنلره فائق اولمق لازم کلن قطعی بر شی کچی تلقی ایدنلرک
ذهابیدر . حالبوکه بو کیفیت اساساً منافی تاریخدر . آدن بشقه اکثریتله
متناقض کورینن حقایق عیدیه بی تمیز ایتکه و انسانک تجلیات مختلفه حیات
ایچنده عین دورده وقت وقت ترقی و توقف و تدنی ایتدیکنی مشاهده ایتکه
مانعدر حقیقته یافلاشمق ایچون کچن یوز سنه لک دورک نتیجه قطعیه سنی یعنی
کتابک صوک صحیفه سنی دکل صفحات متوالیه ترقیسنی ، دها اولکی صحیفه لریده
تدقیق ایجاب ایدر .

عصر اخیر ایچنده مناسبات بین الملله موقع فعله چیثان ترقیات عیدیه
قدت حاصل ایتک ایچون یالکیز بر مثال ارادی کنایت ایدر .

۲۳ نیسان ۱۷۹۵ تاریخنده راهب غره غوار فرانسه انقلاب کیرندن صوکره
تأسس ایدن قونوانسیون حکومتنه ، مشهور حقوق بشر اعلاننامه سنک متممی
اولمق اوزره بر حقوق دول اعلاننامه سی تکلیف ایتدی .

حقوق بشر اعلاننامه سی جمعیات مختلفه بشریه ایچنده افرادک تمامیت

حقوقيه سنی تأمین ابتدییکی کې حقوق دول اعلاننامه سنی ده جمعیت وسیعۀ دول آره سنده هر دولتک تمامیت حقوقیه وقانونیه سنی کافل اوله جق ایدی . راهب غره غوارک آری ، دولتک استقلالنی ، و شوکت وقدرت نسبیه لری نه اولورسه اولسون - جمله سنک مساواتنی طلب ایديوردي . آندن ماعدا دولتک ، بربرلرینه ، هنکام صلحه ده اک چوق ایملک وانسانی حربده ممکن اولدینی قدر آرقالنی ایتملرینی بروظیفه اوله رق کوستریور ، وهر قومک شکل سیاسی حکومتنی دکشديرمک خصوصنده سربستیننی تصدیق ایديور ، برقومه و باحریته تعرض ایچون عتد ایدیلن اتفاقلری بتون عالم انسانیته قارشنی بر معامله خصمانه عد ایديوردي .

دکر کې عمومک استمهالنه آچیق اولان شیلر ، ملک عام اوله رق اعلات ایدلش ایدی . اولی بیلیمین برزمان ظرفنده اجرا ایدیلان تصرف ناقابل اعتراض کې قبول اولونیوردی . هر دولت ، اجنبیلری اراضینه قبول ایتمک و اراضینه بولنانلری تبعید ایتمک حقنی حاز ایدی . اجنبیلک ، ساکن بولندقلری مملکت قوانیننه تابع اوله جقلری و اوقوانین ایله تجریم ایدیله بیه جکلری تصریح اولنش ، تبعه نك مملک سائریه نفی دول سائر نك حقوقنه بر تجاوز عد ایدلش ایدی . الحاصل ، راهب غره غوارک فکرینه نظراً ، حال حربده بولسان اقوام صلحی انتاجه صالح مذاکراته سربست بر جریان ویرمکه مجبور ایدیلر . ملل مختلفه نك دیپلوماسی مأمورینی ، زدیینه مأمور ایدلکلری دولتک قوانینندن مستقل ایدیلر ، ویکدیکلری آره سنده تشریفاتجه تقدم یوق ایدی . مقاولات بین الملل مقدس و تجاوزدن مصون ایدی .

فرانسه حیات سیاسی و عمومیه سنک حادثات مختلفه سی بو ۱۷۹۵ بیاننامه سنک او وقت بر پروژهدن عبارت قللمسینه باعث اولدی . حق فرانسه خارچنده نافذ الرأی برچوق ذوات ، بونی بر خیال محال عد ایلمکده تردد ایتمدیلر .

۱۷۹۶ده (Précis du droit des gens moderne de l'Europe) عنوانی

ارتمشهورینک فرانسه جه ایکنجی طبعنی نشر ایدن هامبورغلی پروفیسور

(زورژ فرهدریق دومارتنس) ، يك شدتلى برلسان قولالانور ، حقوق دول ديتلن شينه مطالعاتى ، حقل براساس عمومىسى كى تلقى ايتك ، وهم وخليادن بشقه بر صورتله ممكن اولهميه جغنى بيان ايدىيوردى . دولتلىر ييننده كى مناسبانده فعلاً مرعى قواعد مطردهك منتظم بر مجموعه سنك يعنى بر حقوق عمومىيه وموضوعه دولك موجود اولسى احتمالى قطعياً رد ايدىيوردى .

فى الحقيقه اون سكرنجى عصر ك نهايتنده اوروپانك حال ووضيعتى ، بر طرفدن انقلابجو فرانسهك محرك نفوذى داخلنه جذب اولنان ممالك ايله ديكر طرفدن اسكى اصولده يشامقده دوام ايدن مملكتلر آره سنده كى مناسبانك فرقى وبوايى طاقم حكومتلك يكديكرينه قارشى اتخاذ ايتش اولدقلى طور وحركت خصوصيتكارانه زورژ فرهدریق دومارتنسك حكم سليستى محق كوستره ييلردى . بويله بر فكر ، حقايق وقايعه صورت مطلقده توافق ايدىيوردى .

لكن اون طقوزنجى عصر ك نهايتنده يوزسنه اولكى بوكى خيال واهيلردن بر چوغى حقوق موضوعهك فتوحات قطعيسى صره سنه كچمش ومناسبات بين الدوله على الدوام مرعى ويكسنىق اوله رق مرتب قواعد حالنه كيرمشدر .

شبه سزدركه هنوز حقوق دولك بر قانون مكمل ، بر مجله سى موجود دكلدر . وبرخيلى زمان دهاموجود اولاماز . مع مافيه بر چوق انوامده مشترك اولان عادات ايله بتون ممالك متمدنه طرفدن امضا ايديلان ، ياخود ، يالكز بر قاچى طرفدن عقد اولنوب ديكرلى آره سنده منعقد مقاولانه توافق ايدن معاهدات سايه سنده بر چوق مناسبات واصول معاملات بوكون ، بر صورت عموميه ده تقرر وتأسيس ايتمشدر . بوبابده ديپلوماسى قواعدينه ومرخصلك حق تقدملىينه تعلق اولان ۱۸۱۵ ويايه ۱۸۱۸ نه كس لاشابهل معاهده لىنى ، — انهار جسيمه بين الملله سیر سفان مسائلى تدقيق ايدن كذا ۱۸۱۵ ويايه ۱۸۵۶ پارس ۱۸۶۸ مانهايم و ۱۸۸۵ برلين معاهده لىنى — دكز قورصانلغك لغوى وهنكام حربده بيطرف اموالك حمايه سى حقنده ۱۸۵۶ پارس معاهده سنى — اوروپا خارجنده صاحب سز اراضيده حق حاكميت اكتسابى خصوصنده ۱۸۸۵ برلين معاهده سنى —

ونہایت اک مبجل ترقیات انسانیدن اولق اوزره ، دشت آئشناک حرب اورتہ سندہ بیلہ برواحہ اخوت ومسالت احداث ایدن «حایہ مرضا ومجروحین» قانون عظیم عمومیسناک مصدری اولان ۱۸۶۴ و ۱۸۶۸ جنوه وبونی اتمام ایدن ۱۹۰۶ مقالوه و پروژہ لری - حربی وآلمنی منع وتہوین ایچون اجتماع ایلہ همان بتون حقوق حربیہ دولی بر قانون شکنہ قویان و انسالقی غایہ سنہ یاقلاشدیرہ جق مراحل تکاملدن معدود اولق لازم کلن ۱۸۹۷ و ۱۹۰۷ برنجی وایکنجی لاهی قونفرانسری مقرراتی ذکر ایتک ایجاب ایدر .

بو مثالله بتون دول متمدنہ طرفندن قانون حکم وقوتیلہ واجب الرعاہ عد ایدیلاں قواعدک بر سلسلہ سنی کوستر شو تقنین Codification کیفیتی ، سادہ بر معاملہ رسمیدن عبارت اولمایوب قبول والنحاق ایدن کافہ اقوام طرفندن مرعی قوانین موضوعه تشکیل ایندیکنی کورمک ایچون صوک ربع عصرلق حادثاتہ عطف نظر ایتملیدر .

واقعا بو ، حقوق دولک تماماً قانون حالنہ وضعی غایہ خیالیہ سنہ قیاساً آز برشی در . مع هذا اولکی عصرک حالنہ نسبت ، وزورژ فرہ دربق دومارتسناک حقوق موضوعه دولہ هیچ بر وقت یر بولہ مایہ جق خیال خام دیدیکی افکاردن برچوغناک الیوم قانون شکنہ کیردیکنہ دقت اولنورسہ بو آز برشی ؛ تسلیتبخش بر حقیقت حکمنہ کیرر .

دها موجب ممنونیت جہتلر وار : اون طقوزنجی عصرده قواعد نظریہ نک ہیئت مجموعہ سی ، اقسام اساسیہ اولدینی کی اقسام مختلف فیہا سندہ کوندن کونہ تکمل ایتمشدر ، اک مهمی شودرک ، عادات و تعاملاتہ مستند قواعد موضوعه نک عددی لاینقطع تناقص ایتدیکنی حالہ صراحتہ بر قانون حالنہ کیرن قواعدک عددی دائماً آرتمشدر . بو قواعد میانسنده ، ایکی دولت آرسندہ منعقد مقالولہ لرایلہ قانون شکنہ کیرنلر ، کیت کیدہ ، دول متمدنہ نک کافہ سنک ویا قسم اعظمناک تشبث یکوقت ومترافقلریلہ طوغریدن طوغری یہ قانون حالنہ کیرن قواعد کلیہ یہ یول آچمقده در .

بو وجهله عاداتك احكام موضوعه صريحه يعنى قوانين دوله ، و بر ايكى دولت آرمه سنده كى قوانين خصوصيه نك قوانين عموميه و كليۀ دوله استحداث متواليه سى ترقیات حقوق دولك علامات ممیزه سندن در .

بونك تأثير فيوضاتى ، دولترك مجبوريت اولمفسزين تصديق ايتمه جكلرى اساسلى كنديلكلرندن اعلان ايتمه معناً سوق اولدقلرى احوال مختلفه ده تحبلى ايدر . بعض مملكتلرده وجود بولان ترقى بو وجهله ديكر لرينه ده سرايت وانتشار ايتمش بولنور . بو صورته دركه اسپانيا و دها صوكره بره زيليا اسارتى لنوه مجبور اولمشلردر . بو حادثه ، جهان مدنيتك مخالفت و حسن نظرينى جلب ايتك آرزوسنك اقوام اوزرنده حاصل ايدميهلجه كى تأثيرك بر دليلدر . كذاك اسپانيا و جامير متفقۀ آمريكا دكر قورصالمنى لغو ايدن ۱۸۵۶ معاهده سنده التحاق ايتمه مش اولدقلرى و قورصالمنى بحق استعمال ايدميهلجه جكلرى حالده قارشى قارشى به كلكلى بر محاربه ده قورصالمنه مراجعتدن بالا اختيار مجابت ايتمشلردر . بوده محاربه خصوصيه نك ديكر دولتر طرفندن مردود اولمى . كيفيتك هر ايكى محارب اوزرنده اجرا ايتديكى تأثيرى كوستر .

حيات عصرينه نك معقد مقانيزميهل افراد بو كون اولكندن زياده حررد دنيله مز . لكن شو جهت محققدركه افرادك كرك شخصى و كرك حقوقى دها اى حايه ايدمشلدر .

حقوق موضوعه دولك اك يكي قواعدى قسم اعظمى اعتباريله بو حايه به منجر اولور . اصوله عائد قواعدك تماماً اساسه و حقوقه تماس ايدن قواعد زمان اعتباريله تقدمى ، تكامل حقوق قوانينى اقتضاسندن بولمنقله مناسبات صلحيه ده اولدينى كى معاملات حرييه ده ، حقوق بحريه ده اولدينى كى ديپلوماسى حقوقه ده ، بالخاصه قواعد اصوليه و معاملات ترقى ايتمشلدر .

اصولك تكاملى ، افراد اوزرنده كى نشايى اعتباريله جداً حايه حقوقيه به اساس اولدينى كى دولتر بيننده كى مناسباته تعلق ايلديكى زمان بك مهم تمللر وضع ايدر . بونك ايجوندركه اصولك ترقيات عظيمه سى تكامل حقوق دولك نظامرات مهمه و مؤثرات اساسيه سندن در .